

УСТАВ
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЦАНИ ИВАНОВ 1907”
с.БОРОВАН

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Читалището е традиционно, самоуправляващо се, българско, културно – просветно сдружение с нестопанска цел, изградено върху принципите на доброволността, демократизма и автономията. То няма политическа насоченост и в дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.2. Читалището е самостоятелна институция, която работи във взаимодействие с учебни заведения, обществени организации и други структури, които извършват определена културно – просветна или образователна дейност.

Чл.3. Читалището се съюзява, сътрудничи и координира своята дейност с други читалища на територията на Република България, за защита на своите интереси и за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

Чл.4. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел, с наименование: **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЦАНИ ИВАНОВ 1907”**, със седалище и адрес на управление – с.Борован, улица „Христо Смирненски” №1

ГЛАВА ВТОРА
ЦЕЛИ

Чл.5. Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

- а/ развитие и обогатяване на културния живот;
- б/ запазване на обичаите и традициите на българския народ;
- в/ разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- г/ възпитава и утвърждава национално самосъзнание.

ГЛАВА ТРЕТА
ДЕЙНОСТИ

Чл.6. Читалището осъществява дейност в обществена полза и извършва основни дейности като:

- а/ урежда и поддържа библиотека, читалня, фото – фоно – филмо и видеотеки;
- б/ развива и подпомага любителското художествено творчество;
- в/ организира школи, кръжоци и курсове, клубове, кино и видеопоказ, празненства, концерти и чествания;
- г/ събира и разпространява знания за родния край;
- д/ създава и съхранява музейни сбирки;
- е/ развива самостоятелно или в сътрудничество с други организации спомогателна стопанска дейност;

ж/ осъществява социални дейности и услуги, подпомагащи лица и семейства, както и такива, свързани с отглеждането, възпитанието, обучението и уплътняването на свободното време на деца и млади хора;

з/ осъществява обучения на деца, младежи и лица в трудоспособна възраст, професионална квалификация и преквалификация, консултантска дейност;

и/ работи за преодоляване на междуетническите проблеми и бедността на засегнатите социални групи и общности;

й/ развива културен и семинарен туризъм в страната и чужбина;

к/ извършва и допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните функции, с изключение на използването на читалищната сграда за клубове с политически цели, за обсебването и от религиозни секти и други дейности, противоречащи на добрите нрави, националното самосъзнание и традиции.

Чл.7. Читалището провежда и възпитателна дейност, съобразно своите основни цели.

Чл.8. Читалището няма право да организира или предоставя имуществото си за хазартни игри и нощни заведения.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ЧЛЕНСТВО

Чл.9. Народно Читалище „Цани Иванов 1907” е правопреемник на името и традициите на учреденото през – 1907г. в с.Борован, Читалище „Будилник”, съгласно Закона за народните читалища.

Чл.10. Членовете на читалището са: индивидуални, колективни и почетни.

1. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

а/ действителните членове са дееспособни лица които участват системно в дейността, плащат редовно определения по устава на читалището членски внос и имат право на глас, да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището;

б/ спомагателните членове са лица до 18 години, нямат право да избират и да бъдат избирани в читалищното настоятелство и имат съществен глас.

2. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас. Колективните членове могат да бъдат:

а/ професионални организации;

б/ стопански организации;

в/ търговски дружества;

г/ кооперации и сдружения;

д/ културно – просветни и любителски клубове и творчески колективи;

е/ други юридически лица с нестопанска цел.

3. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл.11.1. Членуването в читалището е доброволно.

2. Кандидатът подава писмена молба до настоятелството, в която декларира, че е запознат с Устава и го приема. Кандидатите – юридически лица представят освен

молба и преписи от документите си за регистрация и от решението на управителните си органи за членство в читалището.

3. Всеки член има право да бъде информиран за дейността на читалището, да се ползва от имуществото му и от резултатите от дейността му.

4. Всеки член на читалището е длъжен да заплаща редовно членския си внос.

5. Членските права и задължения на индивидуалните членове са непрехвърлими и не преминават върху други лица.

6. Новоизбраните членове нямат право на избор 2 /Две/ години след приема им.

Чл.12. Прекратяването на членството се извършва чрез:

1. Изключване на съответния член на читалището от общото събрание по предложение на настоятелството, за системни нарушения на устава на читалището и злоупотребата с името и традициите на НЧ „Цани Иванов 1907“ с.Борован.

2. По писмена молба на съответния член на читалището, адресирана до настоятелството.

3. Поради смърт на съответния член на читалището или поставянето му под пълно запрещение.

4. Поради системно неучастие в дейността на читалището.

5. С прекратяването на юридическото лице при колективните членове.

ГЛАВА ПЕТА

ОРГАНИ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.13. Органи на читалището са: Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

ОБЩО СЪБРАНИЕ

Чл.14. Върховен орган на читалището е Общото събрание.

1. Общото събрание на читалището се състои от всички членове на НЧ „Цани Иванов 1907“, имащи право на глас.

Чл.15. Общото събрание:

1. Изменя и допълва устава.

2. Приема членовете на читалището по предложение на настоятелството.

3. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя и определя броя на членовете им.

4. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището.

5. Изключва членове на читалището, по предложение на настоятелството, на основание чл.12, т.1 от Устава на НЧ „Цани Иванов 1907“

6. Приема основните насоки за дейността на читалището.

7. Взема решения за членуване или прекратяване на членство на читалището в читалищен съюз или други организации.

8. Приема бюджета на читалището.

9. Приема годишния отчет за дейността на настоятелството.

10. Определя размера на членския внос за всяка календарна година, по предложение на настоятелството на читалището.

11. Отменя решения на органи на читалището, които противоречат на закона, устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на читалището.

12. Взема решения за откриване на филиали на читалището след съгласуване с общината.

13. Взема решение за прекратяване на читалището.

14. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове.

Чл.16. Правата по т.1, 2, 3, 7, 8, 10, 12 не могат да се възлагат на други органи на читалището.

Чл.17. Решенията на Общото събрание се вземат с явно гласуване и са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.18. Решенията на общото събрание подлежат на съдебен контрол относно тяхната законосъобразност и съответствие с устава.

Чл.19. Решенията на органите на читалището, които са взети в противоречие със закона, устава или предходно решение на общото събрание могат да бъдат оспорвани пред общото събрание по искане на заинтересованите членове на читалището или на негов орган, отправено в едномесечен срок от узнаването им, но не по-късно от една година от вземане на решението.

Чл.20. Споровете по чл.18 могат да бъдат повдигани пред съда по регистрацията на читалището от всеки негов член или на негов орган, или от прокурора в едномесечен срок от узнаването им, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

СВИКВАНЕ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ

Чл.21.1. Редовното общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или 1/3 от членовете на читалището. Ако в последния случай настоятелството в месечен срок не отправи писмено покана за свикване на общо събрание, то се свиква от съда по седалището на читалището по писмено искане на заинтересованите членове.

2. Поканата за общото събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждане на общото събрание и по чия инициатива то се свиква.

3. Общото събрание е законно, ако присъстват повече от половината от всички членове. При липса на кворум, събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред и може да се проведе, колкото и членове да се явят.

Чл.22.1. Всеки член на общото събрание има право на един глас.

2. Член на общото събрание няма право на глас при решаване на въпроси, отнасящи се до:

а/ него, неговия съпруг /а/ или роднини по права линия – без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен, или по сватовство – до втора степен включително;

б/ юридически лица, в които той е управител или може да наложи или възпрепятства вземането на решения.

3. Решенията на общото събрание се вземат с мнозинство от присъстващите.

4. Решенията по член 15, точка: 13 се вземат с мнозинство от 2/3 от присъстващите.

5. По въпроси, които не са включени в обявения в програмата дневен ред, не може да се вземат решения.

НАСТОЯТЕЛСТВО

Чл.23.1. Настоятелството се състои от 5 /Пет/ члена, избрани за срок от 3 /Три/ години. Същите да нямат родствени връзки по права и съребрена линия до 4-та степен.

2. Настоятелството:

- а/ представлява читалището;
- б/ свиква Общото събрание;
- в/ осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
- г/ подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището;
- д/ подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
- е/ разпорежда се с имуществото на читалището;
- ж/ определя реда и организира извършването на дейността на читалището, включително и тази в обща полза и носи отговорност за това;
- з/ назначава читалищен ръководител, утвърждава длъжностната му характеристика и определя трудовото му възнаграждение;
- и/ приема членове на читалището по тяхна писмена молба, с която те заявяват, че приемат устава на читалището, че са съгласни с определения от общото събрание членски внос за съответната година календарна година и заявяват готовност за участие в дейността. Приемането на нови членове се извършва най-късно до седем дни преди провеждането на годишното отчетно-изборно събрание на читалището;
- й/ взема решения за сключване на договори с ръководители, репетитори и други лица, необходими за осъществяване на читалищната дейност;
- к/ определя и утвърждава размера на месечните хонорари и взема решения за награждаване на ръководители и самодейци;
- л/ взема решения и утвърждава договори за наем на помещения, собственост на читалището;
- м/ взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава не спадат в правата на друг орган.

3. Настоятелството може да взема решения, ако на заседанието присъстват повече от половината от неговите членове.

— 4. Присъстващо е и лице, с което има двустранна телефонна или друга връзка, гарантираща установяване на самоличността му и позволяваща участието му в обсъждането и вземането на решения. Гласуването на този член се удостоверява в протокола от председателстващия заседанието.

5. Настоятелството взема решенията си с мнозинство повече от половината от членовете си, а решенията по чл.23, ал.2, т. „д“, „е“ с мнозинство от всички членове.

6. Настоятелството може да вземе решение и без да бъде провеждано заседание, ако протоколът за взетото решение бъде подписан без забележки и възражения за това от всички членове на настоятелството.

7. Настоятелството провежда редовни заседания най-малко 6 пъти годишно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

Чл.24.1. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 /Три/ години.

2. Председателят:

- а/ организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
- б/ представлява читалището;
- в/ свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателствува общото събрание;
- г/ ръководи текущата дейност на читалището;
- д/ отчита дейността си пред настоятелството;
- е/ сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно с бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

Чл.25.1. Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от 3 /Три/ години.

2. Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членовете на настоятелството по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

3. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството и председателя на читалището, по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание.

4. При констатирани нарушения, проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – органите на прокуратурата.

Чл.26. За членове на Настоятелството и Проверителната комисия не могат да бъдат избирани лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

ГЛАВА ШЕСТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.27. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения, регламентирани от закона.

Чл.28. Читалището набира средства от следните източници:

- а/ членски внос;
- б/ културно – просветна дейност;
- в/ субсидия от държавния и общинския бюджет;
- г/ наеми от движимо и недвижимо имущество;
- д/ приходи от стопанска дейност, предвидена в настоящия устав;
- е/ дарения, спонсорства и завещания;
- ж/ други приходи, незабранени от закона.

Чл.29. Всички членове на читалището дължат годишен членски внос, който се определя от Общото събрание и бива:

- а/ индивидуален;
- б/ колективен.

Чл.30. При приключване на счетоводния баланс със загуба Общото събрание може да вземе решение за допълнителни вноски на членовете за покриването и с квалифицирано мнозинство от 2/3 от присъстващите.

Чл.31.1. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

2. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани или залагани само по решение на Настоятелството.

Чл.32. Недвижимото и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови възнаграждения.

Чл.33.1. Настоятелството изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

2. Отчетът за изразходваните от общинския бюджет средства се представя в Община Борован.

Чл.34.1. Читалището извършва следната допълнителна стопанска дейност:

а/ осъществява социални дейности и услуги, подпомагачи лица и семейства, както и такива, свързани с отглеждането, възпитанието, обучението и уплътняването на свободното време на деца и млади хора;

б/ осъществява обучения на деца, младежи и лица в трудоспособна възраст, професионална квалификация и преквалификация, консултантска дейност;

в/ работи за преодоляване на междуетническите проблеми и бедността на засегнатите социални групи и общности;

г/ развива културен и семинарен туризъм в страната и чужбина.

2. Читалището няма да извършва стопанска дейност, която не е свързана с предмета на основните дейности, предвидени в настоящия Устав, и ще ползва приходите от нея само за постигане целите на читалището.

3. Извършването на дейностите по ал.1 се подчинява на условията и реда, определени със законите, които ги регулират.

4. Читалището не разпределя печалба.

РАЗХОДВАНЕ НА ИМУЩЕСТВО

Чл.35.1. Читалището може безвъзмездно да разходва имуществото и да осъществява дейността, насочена за реализиране на целите, определени по реда на този устав и ЗЮЛНЦ.

2. За безвъзмездното разходване имуществото на читалището по чл.41, ал.3 ЗЮЛНЦ Общото събрание взема мотивирано решение с квалифицирано мнозинство 2/3 от всички негови членове.

3. Читалището подбира лицата и начина на тяхното подпомагане в зависимост от целите и финансовите си възможности съгласно обявения ред и правилата за осъществяване на дейността. Информацията за реда, по който се извършва подборът, е общодостъпна и се вписва в централния регистър.

4. Читалището не може да сключва сделки с лицата по чл.41, ал.3 ЗЮЛНЦ, както и с юридически лица, в които посочените лица са управители или могат да наложат или възпрепятстват вземането на решения, освен ако сделките са в очевидна полза на читалището или са сключени при общи условия, публично обявени.

ЕЖЕГОДЕН КОНТРОЛ

Чл.36.1. В срок до ~~31 март~~ ^{31 март} на всяка календарна година Настоятелството съставя годишен счетоводен отчет и го представя за заверка на лицензиран експерт-счетоводител, определен от общото събрание.

2. В същия срок се изготвя доклад за дейността на сдружението по чл.40, ал.2 ЗЮЛНЦ.

3. В срок до 31 май на всяка година Настоятелството заявява за вписване в централния регистър за вписване и представя заверен годишен счетоводен отчет, доклада си по предходната алинея и другите предвидени в чл.46, ал.2 ЗЮЛНЦ документи.

КНИГИ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.37. Общото събрание и настоятелството водят книги за протоколите от всички проведени заседания. Председателстващите заседанията и лицата, изготвили протоколите, ги удостоверяват с подписите си и отговарят за верността на съдържанието им.

ПРЕОБРАЗУВАНЕ

Чл.38. Читалището не може да се преобразува в юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на дейност в частна полза.

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.39.1. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на Окръжен съд.

2. Читалището може да бъде прекратено по решение на Окръжен съд в случаите на чл.13, ал.1, т.3 ЗЮЛНЦ.

3. Читалището може да бъде прекратено по решение от Окръжен съд, постановено по искане на министъра на културата или прокурора.

ЛИКВИДАЦИЯ

Чл.40.1. При прекратяване на читалището се извършва ликвидация, за която се прилагат разпоредбите на Търговския закон.

2. Ликвидацията се извършва от настоятелството, а в случаите на чл.13, ал.4 и чл.14, ал.3 ЗЮЛНЦ, ликвидаторът се определя от Окръжен съд – Враца.

3. Ликвидаторът е длъжен да удовлетвори кредиторите на читалището от наличните парични средства, а ако това е невъзможно – чрез осребряване първо на движимото и едва след това на недвижимото имущество на читалището. Той няма право по какъвто и да е начин да прехвърля имущество на лица по чл.43, ал.2 ЗЮЛНЦ.

ИМУЩЕСТВО СЛЕД ЛИКВИДАЦИЯТА

Чл.41. Имуществото, останало след удовлетворение на кредиторите, се предоставя по решение на съда на юридическо лице с нестопанска цел, определено да извършва обществено – полезна дейност със същата или близка на читалището нестопанска цел. Ако имуществото не бъде предоставено по този ред, то се предава на Община Борован.

ПРЕДХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Промените в този устав са приети на Общо събрание на НЧ „Цани Иванов 1907”, проведено на 29.08.2017год. в с.Борован.

§2. За неуредените в този устав случаи, както и относно тълкуването и прилагането на неговите разпоредби, се прилагат разпоредбите на ЗЮЛНЦ.

Председател:

